

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ కె.సురేందర్

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.277/2007

తీర్పు:

1. పంచాయతీ రాజ్ డిప్యూటీ ఇంజనీర్ గా పనిచేస్తుండిన అప్పీలుదారుడు, రూ. 4,000 లంచం డిమాండ్ చేసి, స్వీకరించినందుకు అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1988 (సంక్షిప్తంగా 'చట్టము') లోని సెక్షన్లు 7 మరియు 13 (1) (డి) ఆర్/డబ్ల్యూ 13 (2) ల క్రింద నేరానికి గాను దోషిగా నిర్ధారిస్తూ మరియు రెండు సంవత్సరాల పాటు కఠినమైన జైలు శిక్ష మరియు రూ.2,500/- ల జరిమానా విధిస్తూ, తప్పినయెడల రెండు గణనల కింద ఆరు నెలల పాటు సాధారణ జైలు శిక్ష అనుభవించవలసి ఉంటుందని హైదరాబాద్, ఎస్. పి. ఈ & ఎ. సి. బి. కేసుల అదనపు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి, సీటీ సివిల్ కోర్టు C.C నెం.2/2003 లో జారి చేసిన తేదీ 09.02.2007 నాటి తీర్పుతోవ్యధితుడై, అప్పీలుదారుడు ప్రస్తుత అప్పీల్ ను దాఖలు చేశారు.

2. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ఏమిటంటే, 1 మరియు 2 మరియు 20 మంది సాక్షులు జోగిగుడెం అంతర్గత రహదారిని వేసే పనికి కార్మికులు. ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ కార్యక్రమం క్రింద ప్రభుత్వం రూ.1,59,000/- లను మంజూరు చేసింది. రూ.76,000/- ల విలువైన బియ్యం కూపన్లు జారీ చేయబడ్డాయని ఆరోపణలు ఉన్నాయి. అయితే, Rs.39,000/- ల బియ్యం కూపన్లు పెండింగ్లో ఉంచబడ్డాయి. P.W.1 మరియు 2 లుగా విచారించబడిన కార్మికులు అప్పీలుదారున్ని కలిసినప్పుడు, అప్పీలుదారు తాను చేసిన పని యొక్క కొలతను తనిఖీ చేస్తానని మరియు మిగిలిన బియ్యం కూపన్లు ఇవ్వడానికి రూ.5,000/-లంచంను తరువాత తగ్గించిన రూ. 4,000/- లను డిమాండ్ చేశాడని తెలియజేశారు.

3. 26.01.2002 న P.Ws.1 మరియు 2, అప్పీలుదారున్ని కలిసినప్పుడు మొత్తం అతని ఇంట్లో 03.02.2002 న చెల్లించాలని ఆ డిమాండ్ మళ్లీ చేయబడింది.. 02.02.2002 న ఉదయం 11.00 గంటలకు, పి. డబ్ల్యూ. 1 ఫిర్యాదు దాఖలు చేశాడు, ఆ ఫిర్యాదు యొక్క పూర్వపు నడత మరియు నిజాయితీని ధృవీకరించిన తరువాత పి.డబ్ల్యూ.5 చే నమోదు చేయబడింది. మరుసటి రోజు అంటే 03.02.2002 న పథకం ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆ తేదీన, పి.డబ్ల్యూ.5, పి.డబ్ల్యూ.3 మరియు మరొక స్వతంత్ర మధ్యవర్తి ని పిలిపించుకొని, ఉదయం 6 గంటలకు ముందస్తు ట్రాప్ కార్యకలాపాలు జరిగాయి. ట్రాప్ ముందు కార్యకలాపాలు ముగించిన తరువాత, ట్రాప్ పార్టీ అప్పీలుదారు ఇంటి దగ్గరకు వెళ్ళింది. డిఎస్పి మరియు ఇతర ట్రాప్ పార్టీ సభ్యులు బయట ఉండగా, P.Ws.1 మరియు 2,

P.W.5-DSP సూచనల మేరకు అప్పీలుదారు ఇంటి లోపలికి వెళ్లారు. ఆ తరువాత, పి.డబ్ల్యు.2 ఇంటి నుండి బయటకు వచ్చి లంచం తీసుకోవడాన్ని సూచిస్తూ ముందుగా ఏర్పాటు చేసిన సంకేతాన్ని ఇచ్చారు.

4. ట్రాప్ పార్టీ ఇంట్లోకి ప్రవేశించి అప్పీలుదారుని కనుగొంది. సోడియం కార్బోనేట్ ద్రావణం రెండు వేర్వేరు గాజు టంబ్లర్లలో తయారు చేయబడింది మరియు అప్పీలుదారు యొక్క రెండు చేతులు పరీక్షకు సానుకూలంగా మారాయి. రూ.4,000/- ను ఎడమ వైపు ఉన్న ప్యాంటు జేబులో నుండి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. విచారణ సమయంలో, సంబంధిత పత్రాలను స్వాధీనం చేసుకుని, Ex.P11 ద్వారా ట్రాప్ అనంతర కార్యకలాపాలు ముగిశాయి. దర్యాప్తును పి.డబ్ల్యు.5 కు అప్పగించారు, ఆయన దర్యాప్తు ముగించి, చట్టము లోని 7వ సెక్షన్ మరియు 13 (1) (డి) ఆర్/డబ్ల్యు 13 (2) క్రింద నేరాలకు గాను అప్పీలుదారుపై ఛార్జ్ షీట్ దాఖలు చేశారు. పైన పేర్కొన్న నేరాలకు గాను అభియోగాలు రూపొందించిన ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి, అప్పీలుదారుడు దోషి అని నిర్ధారించారు.

5. అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది, అప్పీలుదారు ఎటువంటి డిమాండ్ చేయడం నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైందని సమర్పించారు. రెండవది, అప్పీలుదారుతో ఏదైనా పని పెండింగ్లో ఉందని లేదా అప్పీలుదారు పి.డబ్ల్యు.1 కు ఏదైనా అనుకూలంగా లేదా అయిష్టతను చూపించవచ్చని నిరూపించడంలో కూడా ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది.

6. P.Ws.1 మరియు 2 మరియు ఇతర కూలీలు మొత్తం బియ్యం కూపన్లను అందుకున్నారని మరియు ట్రాప్ తేదీ నాటికి ఏమీ పెండింగ్లో లేవని ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు అంగీకరించారని న్యాయవాది సమర్పించారు. P.Ws.1 మరియు 2 లు ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు ప్రతికూలంగా మారారు మరియు కేవలం మొత్తాన్ని వసూలు చేయుట / పొందడం వల్ల ఎటువంటి ఫలితం ఉండదు. నీరజ్ దత్తా వర్మెస్ రాష్ట్రం (ఎన్. సి. టి ఢిల్లీ ప్రభుత్వం) కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు. గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు యొక్క రాజ్యాంగ బెంచ్ ప్రకారం, అక్రమ లాభాన్ని (అవినీతి) డిమాండ్ చేయడం మరియు అంగీకరించడం అనేది విచారణ సమయంలో నేరారోపణ వైపు నిరూపించాల్సిన అంశం. దాని నేరారోపణ గురించి నోటి మాటల సాక్ష్యం లేదా దాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యం ద్వారా లేదా ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం లేని సందర్భంలో పరోక్ష సాక్ష్యం ద్వారా నిరూపించాలి.

7. మరోవైపు, T.శంకర్ ప్రసాద్ వర్మెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం మరియు చతుర్దాస్ భగవాన్దాస్ పటేల్ వర్మెస్ గుజరాత్ రాష్ట్రం కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆధారపడిన పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

అప్పీలుదారు నుండి మొత్తాన్ని తిరిగి వసూలు చేసిన తర్వాత, ఊహ తలెత్తుతుందని, అప్పీలుదారు తన భారాన్ని తీర్చడంలో విఫలమైనందున, శిక్షను కొనసాగించాలని వాదించాడు.

8. పేర్కొన్నవిధంగా, P.Ws.1 మరియు 2 ఇద్దరూ ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు ప్రతికూలంగా మారారు. వాస్తవానికి, కోర్టులో విచారణ సమయంలో, P.W.1 మరియు P.W.2 ఇద్దరూ అందరూ కూలీలు వేతనాలకు బదులుగా బియ్యం పొందారని మరియు వారికి కూపన్లు ఇవ్వబడ్డాయని, తర్వాత వారు రేషన్ షాప్ డీలర్ నుండి బియ్యం సేకరించారని పేర్కొన్నారు. 15 రోజుల పనికి గాను 150 కిలోల బియ్యం అందుకున్నట్లు పి. డబ్ల్యూ. 1 తెలిపారు. పి.డబ్ల్యూ.1 తో పాటు ఉన్న సాక్షి, అప్పీలుదారు చేసిన ఏ డిమాండ్ లేదని తిరస్కరిస్తూ, అదే తరహాలో సాక్ష్యం ఇచ్చారు.

9. అటువంటి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము లేని సందర్భంలో, ప్రాసిక్యూషన్ ఆధారపడిన ఇతర పరిస్థితులు అప్పీలుదారు లంచం డిమాండ్ చేసిన ఆరోపణపై ప్రభావం చూపుతాయా అనేది చూడాలి. పరిస్థితులను సమిష్టిగా పరిశీలించినప్పుడు లంచం డిమాండ్ మరియు అంగీకారం ఉందని ప్రాసి షన్ వాదనను సూచించాలి.

10. వాస్తవ ఫిర్యాదుదారుడు మరియు సాక్షిగా హాజరైన వ్యక్తి యొక్క సాక్ష్యం ఎటువంటి ప్రాముఖ్యతను కలిగి లేదు. మధ్యవర్తులు మరియు డిఎస్పి లంచం కోరడానికి లేదా స్వీకరించడానికి ప్రత్యక్ష సాక్షులు కాదు. అయితే, అప్పీలుదారుడి సూచన మేరకు అతని కుడి వైపున ఉన్న ప్యాంటు జేబులో నుండి ఈ మొత్తాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు పేర్కొన్నారు.

11. ప్రాసిక్యూషన్ అంచనా వేసినట్లుగా, ఫిర్యాదు చేయడానికి కారణాలు ఏమిటంటే, ప్రభుత్వ కార్యక్రమం క్రింద పనిచేసిన కూలీలు/కార్మికులకు చెల్లించడానికి రూ. 4,000/- డిమాండ్ చేయబడింది. కొలత పుస్తకంలో నమోదులు చేయబడి, సంబంధిత బియ్యం కూపన్లు కూడా కార్మికులందరికీ సరఫరా చేయబడి, వారు సరసమైన ధరల దుకాణం డీలర్ నుండి బియ్యం సేకరించారని ప్రాసిక్యూషన్ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయలేదు. అధికారిక సాక్షులు చేసిన కొన్ని అంగీకారాలు పరిగణనలోకి తీసుకోవలసినవి.

పిడబ్ల్యూ5 ఎసిబి అధికారి మాట్లాడుతూ -

“ Ex.P1 లో పేర్కొన్న పనిని ఎ.ఇ. అమరేంద్ర రెడ్డి చేశారు. ఆ పథకం క్రింద నియమించబడిన కూలీలు, వారు చేసిన పని మొత్తం మరియు కూలీలకు పంపిణీ చేయబడిన ఆహార ధాన్యాలతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు.”

రెండవ మధ్యవర్తి నివేదిక ముగిసే సమయానికి, నిందితుడు లంచంగా మొత్తాన్ని పొందాడో లేదో నిర్ధారించడం సాధ్యం కాలేదు. గుర్తించదగిన నేరానికి పాల్పడితే తప్ప నేను ఒక వ్యక్తిని అరెస్టు చేయలేను.”

ఇంకా, దర్యాప్తు అధికారి/పి. డబ్ల్యూ. 6 ఈ క్రింది విధంగా సాక్ష్యము ఇచ్చాడు :

“నా విచారణ సమయములో అమరేంద్ర రెడ్డి ఆ పనిని అమలు చేయించాడని తెలిసింది.

“చేసిన పనికి ఏదైనా చెల్లింపు చెల్లించాల్సి ఉందా అని తెలుసుకోవడానికి నేను ప్రయత్నించలేదు.”

“Ex.P4 ప్రకారం, P. W.1 15 రోజులు పనిచేశారు. పి.డబ్ల్యూ.1 15 రోజుల పాటు ఆహార ధాన్యాల రసీదును అంగీకరించినట్లు Ex.P4 చూపిస్తుందనేది వాస్తవం. పనిచేసిన ఇతర కార్మికులు కూడా Ex.P4 మరియు P15 నుండి Ex.P20 లో ఆహార ధాన్యాల రసీదును అంగీకరించారు. నేను 04.02.2002 న Ex.P4 ను, Ex.P15 నుండి Ex.P20 వరకు సేకరించాను. పని కోసం ఆహారం పథకం యొక్క పనితీరును తెలుసుకోవడానికి ఏ సాక్షిని విచారించాల్సిన అవసరం నాకు అనిపించలేదు.”

12. ఆ అంగీకారాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, అప్పీలుదారుకు ఎలాంటి అనుకూలంగా వ్యవహరించలేదని నిరూపించే స్థితిలో ప్రాసిక్యూషన్ లేదు. అభ్యర్థనకు ఎటువంటి రుజువు లేదు. ప్రాసిక్యూషన్ కేస్ యొక్క మూలాధారం అయిన అంశాన్ని ట్రాప్ లేయింగ్ అధికారి/P.W.5 మరియు విచారణ అధికారి/P.W.6 తిరస్కరించారు. అది వారి క్రాస్-ఎగ్జామినేషన్ సమయంలో వారు చేసిన అంగీకారాల ద్వారా స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

13. పేర్కొనబడినట్లుగా, పని పూర్తయింది. కార్మికులకు కూపన్లు జారీ చేయబడ్డాయి, వాటి బియ్యం తీసుకున్నారు. కొలత సేకరించిన పుస్తకాలు మరియు ఇతర పత్రాలు అదే ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు యొక్క సాక్షాధారాన్ని విశ్వసించలేము. పైన జరిగిన చర్చల ఆధారంగా, అప్పీల్ దారు అన్ని నేరారోపణల నుండి విడుదల కావడానికి అర్హులు.

14. ఫలితంగా, C.C.No.2/2003 లో తేదీ 09.02.2007 నాటి విచారణ కోర్టు తీర్పు దీని ద్వారా కొట్టివేయబడింది. అప్పీలుదారుడు జామీనుపై ఉన్నందున, అతని జామీను బాండ్లు రద్దు చేయబడ్డాయి.

15. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ అప్పీల్ అనుమతించడమైనది. పర్యవసానంగా, ఇతర పిటిషన్లు, ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే, అవి ముగిసివేయబడినాయి.

కె. సురేందర్, న్యాయమూర్తి

తేదీ: 27.06.2023